

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Теплові мережі»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 144 – «Теплоенергетика»
Освітня програма «Теплоенергетика»
Рік навчання 2, семестр 4
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4,0
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Антипов Євген Олексійович, к.т.н., доцент
03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 12В, н. к. №11, ауд. 301, 143.
Роб. тел.: (044) 527-87-48. E-mail: ievgeniy_antypov@ukr.net
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4089>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни – є формування у майбутніх фахівців умінь і знань основ проектування, будівництва та експлуатації теплових мереж та систем на їх основі.

Завдання дисципліни – полягає у засвоєнні студентами принципів побудови і розрахунку теплових мереж та схем джерел теплопостачання, вибору основного і допоміжного обладнання, методів теплового та гідравлічного розрахунку теплових мереж, засобів ефективного використання теплової енергії в мережах теплопостачання.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- нормативну базу та вимоги, які пред'являють до проектування теплових мереж і систем енергозабезпечення об'єктів АПК та комунального сектору на їх основі;
- основні теоретичні відомості щодо класифікації, особливостей побудови та роботи теплових мереж;
- методи теплових та гідравлічних розрахунків теплових мереж та систем теплопостачання на їх основі, приймаючи до уваги вид джерела первинної енергії;
- принципи роботи і конструкції теплоенергетичних пристроїв та установок, які використовуються в ланцюгу «джерело-теплова мережа-споживач»;
- методи регулювання режимів роботи теплових мереж та систем централізованого теплопостачання на їх основі.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні уміти:

- виконувати теплові та гідравлічні розрахунки, креслення й графічні схеми, що відносяться до основ проектування та побудови теплових мереж та систем теплопостачання на їх основі;
- під час проектування теплових мереж використовувати сучасні спеціалізовані комп'ютерні програми для числового моделювання;
- здійснювати техніко-економічне обґрунтування прийнятих інженерних рішень щодо доцільності застосування тієї чи іншої схеми теплових мереж та системи теплопостачання об'єктів АПК та комунального сектору на їх основі;

- надавати екологічну оцінку ефективності роботи теплових мереж та різних схем систем теплопостачання на їх основі.

Компетентності ОП:

<i>Інтегральна компетентність</i>	ІК 1	Здатність розв'язувати складні загальні, спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері теплоенергетики або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів електричної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
<i>Загальні компетентності</i>	ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	ЗК 3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
	ЗК 4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
	ЗК 6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК 7	Здатність працювати в команді
	ЗК 8	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
	ЗК 9	Здатність приймати обґрунтовані рішення
<i>Фахові (спеціальні) компетентності</i>	ФК 1	Здатність застосовувати відповідні кількісні математичні методи, методи природничих та технічних наук і комп'ютерне програмне забезпечення для вирішення інженерних завдань в теплоенергетичній галузі
	ФК 2	Здатність застосовувати і інтегрувати знання і розуміння інших інженерних дисциплін для вирішення професійних проблем
	ФК 4	Здатність виявляти, класифікувати і оцінювати ефективність систем і компонентів на основі використання аналітичних методів і методів моделювання в теплоенергетичній галузі
	ФК 5	Здатність визначати, досліджувати та розв'язувати проблеми у сфері теплоенергетики, а також ідентифікувати обмеження, включаючи ті, що пов'язані з інженерними аспектами і проблемами охорони природи, сталого розвитку, здоров'я і безпеки та оцінками ризиків в теплоенергетичній галузі
	ФК 6	Здатність враховувати знання і розуміння комерційного та економічного контексту при прийнятті рішень в теплоенергетичній галузі
	ФК 7	Здатність враховувати ширший міждисциплінарний інженерний контекст у професійній діяльності в сфері теплоенергетики
	ФК 8	Здатність використовувати наукову і технічну літературу та інші джерела інформації у професійній діяльності в теплоенергетичній галузі
	ФК 9	Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включаючи виробництво, експлуатацію, технічне обслуговування та утилізацію теплоенергетичного обладнання
	ФК 10	Здатність дотримуватися професійних і етичних стандартів високого рівня у діяльності в теплоенергетичній галузі

	ФК 12	Здатність забезпечувати захист інтелектуальної власності, готувати, оформлювати і виконувати контракти в теплоенергетичній галузі
--	----------	---

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

Знання і розуміння

ПРН-1. Знання і розуміння математики, фізики, хімії, газодинаміки, тепломасообміну, технічної термодинаміки, міцності, трансформації (перетворення) енергії, технічної механіки, що лежать в основі спеціальності «Теплоенергетика» на рівні, необхідному для досягнення результатів освітньої програми.

ПРН-2. Знання і розуміння інженерних дисциплін, що лежать в основі спеціальності «Теплоенергетика», на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми, в тому числі певна обізнаність в останніх досягненнях науки і техніки.

ПРН-4. Розуміння міждисциплінарного контексту спеціальності «Теплоенергетика».

Інженерний аналіз

ПРН-5. Здатність розуміти складні інженерні процеси, системи, обладнання і технології, відповідно до спеціальності «Теплоенергетика»; обирати і застосовувати придатні типові аналітичні, розрахункові та експериментальні методи; правильно інтерпретувати результати такого аналізу та досліджень.

ПРН-7. Здатність виявляти, формулювати і вирішувати інженерні завдання відповідно до спеціальності «Теплоенергетика»; розуміти важливість нетехнічних (суспільство, здоров'я і безпека, навколишнє середовище, економіка і промисловість) обмежень.

Проектування

ПРН-8. Здатність розробляти і проектувати складні технічні вироби у сфері теплоенергетики, процеси і системи, що задовольняють встановленим вимогам, які можуть включати обізнаність про нетехнічні (суспільство, здоров'я і безпека, навколишнє середовище, економіка і промисловість) аспекти; обрання і застосовування адекватної методології проектування.

ПРН-9. Здатність використовувати певне розуміння передових досягнень при проектуванні об'єктів сфери теплоенергетики.

Дослідження

ПРН-11. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації в технічній літературі, використовувати наукові бази даних та інші відповідні джерела інформації, здійснювати моделювання з метою детального вивчення і дослідження інженерних питань спеціальності «Теплоенергетика»

ПРН-12. Здатність застосовувати кодекси практики і правила техніки безпеки для спеціальності «Теплоенергетика»

ПРН-13. Лабораторні/технічні навички та вміння планувати і виконувати експериментальні дослідження за допомогою інструментальних засобів (вимірювальних приладів), оцінювати похибки проведення досліджень, робити висновки.

Інженерна практика

ПРН-14. Здатність продемонструвати систематичне розуміння ключових аспектів та концепцій у сфері теплоенергетики, технології виробництва, передачі, розподілу і використання енергії.

ПРН-15. Розуміння застосовуваних методик проектування і дослідження для побудови систем енергозабезпечення об'єктів сфери теплоенергетики та агросектору.

ПРН-16. Розуміння застосовуваних методик проектування і дослідження, а також їх обмежень відповідно спеціальності «Теплоенергетика».

ПРН-17. Практичні навички вирішення завдань, що передбачають реалізацію інженерних проєктів і проведення досліджень відповідно.

ПРН-18. Розуміння застосовуваних матеріалів, обладнання та інструментів, інженерних технологій і процесів, а також їх обмежень відповідно спеціальності «Теплоенергетика».

ПРН-19. Здатність застосовувати норми інженерної практики відповідно до спеціальності «Теплоенергетика».

Судження

ПРН-21. Здатність збирати й інтерпретувати відповідні дані і аналізувати складності в межах спеціальності «Теплоенергетика» для донесення суджень, які відбивають відповідні соціальні та етичні проблеми.

ПРН-22. Здатність керувати професійною діяльністю, приймати участь у роботі над проєктами відповідно до спеціальності «Теплоенергетика», беручи на себе відповідальність за прийняття рішень.

Комунікація та командна робота

ПРН-23. Здатність ефективно спілкуватися з питань інформації, ідей, проблем та рішень з інженерним співтовариством і суспільством загалом.

ПРН-24. Здатність ефективно працювати в національному та міжнародному контексті, як особистість і як член команди, і ефективно співпрацювати з інженерами та не інженерами.

Навчання протягом життя

ПРН-25. Здатність розпізнавати необхідність і самостійно навчатися протягом життя.

ПРН-26. Здатність відстежувати сучасні напрямки розвитку науки і техніки.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні/ практичні/ самостійні)	Результати навчання	Завдання	Оцінюванн я
Навчальна робота				
Модуль 1. Теплові мережі та системи теплопостачання на їх основі. Споживачі теплової енергії. Регулювання режимів роботи теплових мереж				
Тема 1. Стан та перспективи розвитку теплових мереж і систем на їх основі в Україні та за кордоном	2/2	Знати основні теоретичні відомості про особливості роботи та побудови теплових мереж та систем теплопостачання на їх основі. Вміти розрізняти схеми приєднання споживачів до теплових мереж залежно від типу системи навантаження; здійснювати регулювання режимів роботи теплових мереж та систем централізованого теплопостачання на їх основі	Оформлення та задача лабораторних робіт №1-3 і практичних робіт №1, 2 (в т.ч. в elearn)	15
Тема 2. Класифікація систем теплопостачання та споживачів теплової енергії	2/2			15
Тема 3. Схеми приєднання споживачів до теплових мереж	2/2			15
Тема 4. Арматура теплових мереж. Засоби та схеми прокладки теплових мереж	2/2			15
Тема 5. Регулювання режимів роботи теплових мереж та систем централізованого теплопостачання на їх основі	2/2/20		Виконання розрахункової роботи №1 (в т.ч. в elearn). Задача тесту модуль 1 в elearn	40
Всього за модулем 1	40			100
Модуль 2. Конструювання теплових мереж. Тепловий та гідравлічний розрахунок				
Тема 6. Конструювання теплових мереж. Нормативні документи	2/2	Знати нормативну базу, основні принципи та вимоги, які пред'являють до проектування теплових мереж і систем енергозабезпечення об'єктів на їх основі. Вміти здійснювати тепловий та гідравлічний розрахунок теплових мереж; виконувати підбір	Оформлення та задача лабораторних робіт №4, 5 і практичних робіт №3, 4 (в т.ч. в elearn)	15
Тема 7. Вибір варіанту схем приєднання навантажень систем опалення, вентиляції, ГВП, охолодження та технологічного обладнання до теплових мереж	2/1/1			15
Тема 8. Гідравлічний розрахунок теплових	2/2/10		Виконання самостійної роботи №2	20

мереж		вимірювальної та розподільчої арматури; застосовувати нові технології при будівництві теплових мереж	(в т.ч. в elearn)	
Тема 9. Теплова ізоляція та тепловий розрахунок теплових мереж	2/2/10			35
Тема 10. Нові технології при будівництві теплових мереж	2/2		Здача тесту модуль 2 в elearn	15
Всього за модулем 2	40			100
Модуль 3. Експлуатація теплових мереж та систем теплопостачання на їх основі				
Тема 11. Експлуатація та ремонт теплових мереж. Оцінка екологічного впливу	2/2	Знати особливості експлуатації та роботи теплових мереж та обладнання систем теплопостачання; порядок проведення випробувань теплопроводів. Вміти здійснювати оцінку екологічного впливу на навколишнє середовище під час експлуатації та ремонту теплових мереж; виконувати підбір регулювальної і розподільчої арматури ЦТП та ІТП	Оформлення та здача лабораторних робіт №6, 7 і практичних робіт №5, 6 (в т.ч. в elearn)	15
Тема 12. Особливості експлуатації підземних теплопроводів і теплових камер	2/2		Виконання самостійної роботи №3 (в т.ч. в elearn)	15
Тема 13. Випробування теплопроводів	2/2/10			20
Тема 14. Центральні теплові пункти (ЦТП)	2/2/10			35
Тема 15. Індивідуальні теплові пункти (ІТП)	2/2		Здача тесту модуль 3 в elearn	15
Всього за модулем 3	40			100
Всього за навчальну роботу				70
Іспит				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	<p>За умов несвоєчасного виконання лабораторного та практичного занять студент зобов'язаний його відпрацювати під керівництвом викладача та захистити у час передбачений графіком консультацій викладача.</p> <p>Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульних тестів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Якщо після проходження підсумкової атестації (іспиту), студент не задоволений оцінюванням викладачем за письмове питання - студент має право захистити на співбесіді з викладачем та/або обґрунтувати правильність власної відповіді. При позитивній або негативній відповіді студента при співбесіді, кінцева оцінка за підсумкову атестацію (іспит) може змінитись</p>
--	--

Політика щодо академічної доброчесності:	Чесно та сумлінно виконувати індивідуальні завдання, які повинні відповідати особистому коду студента. Порухення цього принципу, карається штрафними балами. Списування під час модульних тестів та підсумкової атестації (іспиту) заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів)
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із директором інституту). При цьому, студент зобов'язується самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття, виконати завдання для самостійної роботи. За індивідуальним графіком взяти участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 03.03.2021 р. № 7)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$$

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Антипов Є.О., Міщенко А.В. Теплові мережі. Методичні вказівки до лабораторних робіт для студентів денної форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр» навчально-наукового інституту енергетики, автоматики і енергозбереження зі спеціальності 144 «Теплоенергетика» / Є.О. Антипов, А.В. Міщенко. – Київ: РВВ НУБіП України, 2022. – 39 с.
2. Антипов Є.О. Тепловодопостачання АПК (Частина 1). Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт / Є.О. Антипов. – Київ: РВВ НУБіП України, 2019. – 75 с.
3. Лазоренко В.О. Тепловодопостачання сільського господарства. Ч1. Теплопостачання сільського господарства. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт, НАУ, 2004.
4. Драганов Б.Х. та ін. Проектування систем теплопостачання сільського господарства. - К.: Техніка, 2003. – 160 с.
5. Соколов Е. Я. Теплофикация и тепловые сети : Учебник для вузов / Соколов Е. Я. – 7-е изд., стереот. – М. : Издательство МЭИ, 2001. – 472 с.
6. Теплові мережі: ДБН В.2.5-39:2008. – [Чинний з 2009–01–07]. – К. : Мінрегіонбуд України, 2009. – 56 с. – (Інженерне обладнання будинків і споруд. Зовнішні мережі і споруди) (Державні будівельні норми України).

7. Норми та вказівки по нормуванню витрат палива і теплової енергії на опалення житлових і громадських споруд, а також на господарськопобутової потреби в Україні. КТМ 204 України 244-94. Керівний матеріал. Київ, 1995. – 636 с.
8. Ткаченко С. Й. Розрахунки теплових схем та основи проектування джерел тепlopостачання / Ткаченко С. Й., Чепурний М. М., Степанов Д. В. – Вінниця : ВНТУ, 2005. – 140 с.
9. Шилов Е. Й. Складання кошторисної документації за допомогою укрупнених показників: навч. посібник. / Шилов Е. Й., Гойко А. Ф., Ізмайлова Е. В. – К. : КНУБА, 2001. – 127 с.
10. Ковальчук В. А. Тепlopостачання / В. А. Ковальчук, Т. С. Мацнева. – Рівне: НУВГП, 2013. – 300 с.
11. Шульга М.О., Алексахін О.О. Тепlopостачання та гаряче водопостачання. Навч. посібник. – Харків: ХНАМГ, 2004. – 229 с.
12. Алексахін О.О., Герасимова О.М. Приклади і розрахунки з тепlopостачання та опалення. – Харків: ХДАМГ, 2002. – 206 с.
13. Драганов Б.Х. и др. Применение теплоты в сельском хозяйстве. - К.: Вища школа, 1990. – 319 с.
14. Герасимович Л.С., Цубанов А.Г., Драганов Б.Х. и др. Справочник по теплоснабжению сельского хозяйства - Мн.: Ураджай, 1993.
15. Драганов Б.Х., Лазоренко В.А. и др. Курсовое проектирование по теплотехнике и применению теплоты в сельском хозяйстве. - К.: Агропромиздат, 1991. - 176 с.
16. Рабинович М.М. Сборник задач по теплотехнической термодинамике. - М.: Машиностроение, 1973. – 344 с.

Інформаційні ресурси

<https://sites.google.com/site/osnoviteplotehnikitagidravliki/>